

abaildua 'jausia, eroria'	"Bazkalondoan, nerbioek ahitua, lorik ezak abaildua , kuluxka bat egin ondoren (...) lorategira jo zuen."	(103)
adeitsuki 'begirunez, errespetu handiz'	"Biharamunean, burua artean taupaka, adeitsuki besarkatu eta bereizi egin gintuan."	(129)
agidanez 'agi denez, antza, dirudienez'	"Brikolajea eta puzzleak egitea zituen gogokoen, agidanez ."	(93)
ahal (desioa adierazteko hitza) Ojala!	"...ez ahal zuen tristatuko!"	(54)
ahitua 'indargabetua, unatua'	"Bazkalondoan, nerbioek ahitua , lorik ezak abaildua, kuluxka bat egin ondoren (...) lorategira jo zuen."	(103)
ailedi 'izango ahal da!'	"Heriotza, gauaren alaba, ametsaren emaztea, ailedi enekiko amultsua izan."	(23)
ajatu 'gastatu'	"...alferreko zirela lozio eta gainerako, kolorea ilean ez ezik animuan ere ajatu egin zitzaioela eta."	(87)
akitu 'nekatua, kantsatua'	"...eta nik anartean ikusi ez nuen emakume akitu eta iraungia ahalaz ez nekarazteko."	(132)
alarau 'orroa'	"...oihu ikaragarri hark, mendeetan zehar harpeetatik zetorren alarau betiereko, basati hark garuna taladratu zion arte."	(45)
aldaka 'mehaka, gerri aldea'	"Hondora bidean, ordea, estu-estu jarri zizkidan belaunburuak aldaken parean, eta hatz gaketuekin kalparretatik tiraka hasi."	(174)
alimalea 'haundia, itzela'	"Hitza duk enperadorearen jauregiak, alimalea izanik ere, ate bat baizik ez duela..."	(131)
aloka 'alga, itsas belarrak'	" Aloka ustel, maskor pusketa eta itsas izendruz beterik zeuden arroka gainak..."	(158)
altzifrez 'cupressus, zipresa'	"...lore more bi ipini genituen haren hilobiaren gainean, han, altzifrez garaien artean..."	(15)
anbar 'erretxina fosildu gogor horia'	"...alditan eztiaren kolorea hartzen zuela, alditan anbar erretxinarena."	(160)
aniztun 'ugarikoa'	"...sasi-azterketaren galbahetik iragandako edozein orrik kolore aniztun zirriborroaren itxura hartzen zuelarik."	(93)
apardun 'bitsa duena'	"Ate ertzeroa heltzean, jiratu zen eta lehertzeko unean izaten duen indarrez eraso zidan apardun uhinak."	(102)
aratz 'garbia'	"...ilunabar batez jo nian hiriburua, inperioko hiriburua, gau izarratu aratz hartan inguruko aintziren uhinek gozaro junpatua..."	(129)
arestiko 'lehengoa, lehen aipatua'	"Taldearen buru, arestiko zaharra zihoan, astiro, herren txikia eginez eta lantzean behin burua nigana jiratuz, larderia handian."	(131)
ario 'adio, agur'	"...konpetentziaren bagoietan kokaturiko ipuin bat aurkeztea milioiari alde aurretik ario egitea zen."	(78)
arrabete 'esku irekiaren neurria'	"Berak abandonatua zirudien bidea erakutsi zidan, arrabete ko belar hazia baitzegoen gurgil aztarna harritsuen artean."	(161)
arranditsu 'ikusgarria'	"Enperadoreak ezarritako segizio arranditsu batekin arribatu gintuan lur hauetara."	(134)
arre 'iluna, lurraren kolorekoa'	"Donostiako giroak, arrea , bustia, kresal usainekoa..."	(83)
artamendu 'agindutakoa, erregua'	" Artamenduak burutu nituenean, baimena eskatu eta gelatik irten ninduan."	(133)
artatu 'jagon, zaindu'	"...eta dorpeki artatu nuela gorputz ahul eta mendre hura, bazekiat."	(133)

artean 'anartean, oraindik' (Iraganean)	"Biharamunean, burua artean taupaka, adeitsuki besarkatu eta bereizi egin gintuan."	(129)
asmotsu 'burutsua	"Ez zekiat zenbat denboraz erratuko ote nuen labirinto asmotsu hartan barrena, etxeen fabrika perfektua miretsiz..."	(130)
asper 'gogaitasuna, asperdura'	"Bertatik igotzen ziren Arizpeko emakumezkoak herriko estartak esperantzarik gabeko asperra bihurtzen zitzaizkienean."	(41)
atezuan egon 'tentsioan egon'	"Baina Mirenen gihar guztiak atezuan zeuden ..."	(120)
atralaka 'liskarra, errieta'	"...errebolberra amerikanaren sakelan eta ebilen, karabineroek kendu eutsen arte, atralaka baten ondoren."	(167)
auhen 'negar oihua, erosta'	"Ez da atsegina auhenak aditzea, oinazea kutsatu egiten baita."	(14)
azalia 'harmonia'	"Gaitza zen, zainarta, gaztetasunak betegintzarrearen azalia abesten zuen bere gorputzean."	(137)
azkazal 'atzazala'	"...atsoaren azkazalek sabela ukitu orduko (...) amorruez beteriko makilakada batez libratu zen atzaparretarik."	(120)
aztoragarri 'arduratzekoa, kezkarria'	"Xelebrea zen, xelebrea bezain aztoragarri , berak jakinaren gainean, behintzat, ez baitzuen lagun-koadrilarik"	(99)
babo 'papaua, tentela'	" Babo karaz begiratzen zion zerbitzariak hasieran..."	(90)
bailuten 'izango balute bezala'	"...joandako urtearen berririk ez bailuten mintzatzen ziren berarekin..."	(89)
baratu 'gelditu'	"Tarteka, egunak gainbehera zetozen tenorean, nire moduko mezularien egoitzetan baratzen ninduan."	(128)
bat bedera 'bakoitza'	"...eta iruditu zitzaidan denen musuetan halako irribarre bat, bat bederari bere patuarekiko laketasun zin eta alegera batetik sortua."	(130)
batel 'txalupa'	"Trena batelaren truk eta Hondarribia kendu eta Donostia jarri."	(88)
begiratu 'zaindu'	"...gizasemeek lerra handia ditek horietara, eta beti dituk garbi, zaindu eta ederrik begiratuak ."	(129)
behatze 'begirada'	"...gona estanpatua soinean..., "hippy samarra" erabaki nuen errezelozko behatze azkar baten ondoren."	(145)
behazun 'isurkari mingotsa'	"...aspaldian ezer ez janaren behazun korroskada ezpain bazterretatik boteaz..."	(84)
behiala 'lehen, aspaldi'	"— Behiala beltz izandako ileak zuritzen hasi zitzaizkion..."	(87)
bekaitz 'ondamua, haserre gisakoa'	"...eta maindire arterat sartzen nintzen haren bekaitzari so egin gabe."	(17)
bekaizgarri 'inbidia, ondamua'	"...besta horietan erregeren itzal bihurturik nenbilen (...) apaiz eta aitoren-semeak baino gorago ezarria, eta horien guztien bekaizgarria ."	(134)
belaze 'belardia, larrea'	"Maiatzeko ilunabarrean ez da belazean etzango zentzuz jokatzeko duenik..."	(42)
beratxa 'biguna, ahula'	"Nik hori entzun eta eskerrak bihurtu nizkioan, jaun magnifikoa, bihotz beratxa , eta berehala antolatu nizkian sendagailuak."	(133)
bero sapa 'sargoria'	"Baina ez, bero sapa izan arren, pozez kabitu ezinik zebilen, gora eta behera zakurraren atzetik."	(151)
bertzun 'sutondoko errautsa jasotzeko	"Aldameneko bertzuna hartu eta txingarrak zirikatu zituen."	(135)

beta 'denbora tartea, egokiera'	"Eta ni alde batetik pozik nengoen, umearen zama arindu zitzaidalako, nire gauzetarako beta luzatua ikusten nuelako..."	(148)
betegintzarre 'perfekzioa'	"Gaitza zen, zainarta, gaztetasunak betegintzarrearen azalia abesten zuen bere gorputzean."	(137)
betiereko 'amaitezina, betirakoa'	"...oihu ikaragarri hark, mendeetan zehar harpeetatik zetorren alarau betiereko , basati hark garuna taladratu zion arte."	(45)
betizu 'basatia, hezikaitza'	"-Etor hadi ohera! —erran nion, betizuari bezala."	(21)
birundaka 'biraka'	"Tentuz hasten ninduan edaten, baina (...) luza gabe inguruko gauza guztiak birundaka hasten zitzaizkidaan.."	(128)
bisaia 'begitartea, aurpegia'	"Biharamunean, nire asmoa hori ez bazen ere, eguzkia bisaian eta hamarrak erlojuan esnatu nintzen."	(145)
delibero 'erabakitze gogoeta'	" Delibero motz baina bizi baten ostean, irudiz zaharrena nigana inguratu zuan..."	(131)
ditxo 'babeslekua, portu gisako tokia'	"...batzuk olatuen kontra borrokan, bestetzuk ilunabarreko ordu barean urruneko ditxoren batean ainguratuta."	(162)
duintasun 'dignitatea, errespetu gisakoa'	"...lehenengo klaseko bagoiek ohoretsu eusten diote beren izenari, baina duintasuna dakar mindua."	(83)
durdiduta 'durduzaturia, zorabiatua bezala'	"...hasi zen deadarrak botaten, harik eta inguruko jente guztia, durdiduta , dardar baten imini arte."	(166)
ebatu 'oratu, heldu, eutsi'	"Haren gorputza ene alboan izan nuenean, hotza, ebatu egin nuen eta zaflatu, ezpainetatik odol hari bat zeriola geratu zen arte..."	(21)
ediren 'aurkitu, idoro, kausitu'	" Ediren ahal nituen botila guziak kentzen nizekion..."	(18)
eldarnio 'sukar-zorabioa, aluzinazioa'	"Nik ez nion eldarnio hari kasurik egiten, baina egunetik egunera ahultzen eta hondatzen ikusten nuen ene amatto..."	(18)
endemas 'are gehiago'	"Bestea, Edurnek baino ez dezake asma. Endemas , (...) berriz ere gezurra izan daitekeela buruan sartu zaidanetik."	(106)
enparauak 'gainerakoak'	"...adiskiderik ez duk izan, heure burua bera salbu, enparauekin nork-arinago lehiak baizik ez hau lotu eta."	(136)
erbain 'orbaina, ebakiondoa' (cicatriz)	" Erbainez betea du aurpegia, baina ez da itsusia, liraina da, gorputz guzia urdindu zaion arren."	(23)
erdeinati 'arbuia garria, mespretxuzkoa'	"Begirada fier eta erdeinatiz eraso zidatean..."	(131)
ernai 'itzarrik, erne'	"Egunkari eskuratu eta lehendabiziko muxua eman zion jadanik ernai zegoela jakin zezan."	(110)
errari 'batetik bestera dabilena'	"...eguzki eta abenturen bila etorri ohi diren horietako gazte erraria ."	(161)
erratu 'errari ibili, galduta bezala'	"Ez zekiat zenbat denboraz erratuko ote nuen labirinto asmotsu hartan barrena, etxeen fabrika perfektua miretsiz..."	(130)
erregalia 'oparia'	"Jaiki nauk eta muin egin zioat, erregalia zerbait utzi eta alde egin diat."	(128)
erresumin 'sentsazio jasangaitza'	"Erresumina zen. Ordura arte sekula sentitu ez bezalako erresumin erregarri bat..."	(30)
erretolika 'kopla, rollo'	"...galdetu nion bat-batean bere kexu erretolika etenaz."	(87)
erretxina 'zuhaitzen gai likatsu arrea'	"...alditan eztiaren kolorea hartzen zuela, alditan anbar erretxinarena ."	(160)

errezelo 'susmo txarrekoa'	"...gona estanpatua soinean..., "hippy samarra" erabaki nuen errezelozko behatze azkar baten ondoren."	(145)
erroi 'beletzarra / hegazti haragijalea'	"Ortzira begiratzen dut eta hegaztiak ikusten ditut, baina ez dira usoak, erroiak baizik, edo miruak."	(22)
eskarnio egin 'burla egin, sufriarazi'	"Begirada hartan bazen orain (...) amenazo aire bat, itxuraz, nire xalotasunari trufa eta (...) sentimenduei eskarnio egiten ziena."	(172)
eskuera 'eskumena, helmena'	"Nik, nire txoroan, mahai gaineko marmolezko hautsontzia kendu nion eskueratik , irribarre lelo bake-eskatzailea eginez."	(100)
eszentriko 'bitxia'	"Auzokoa (...) adinean sarturiko abokatu eszentrikoa genuen, dibortziatu, bufetea utzi eta erretiratu antzean bizi zena."	(149)
ezagun izan 'agerikoa, begi-bistakoa izan'	"Operaz ez ongi ez gaizki ez zuten hitz egin. Ezagun zen entzun ere entzun zutena."	(97)
ezerian 'ezer eduki gabe'	" Ezerian eta diziplina hertsian hazia haiz, etxetik eta herritik urrun."	(136)
ezkaratz 'sukaldea'	"Amonak hartu zuen kikara (...) eta ezkaratzera joan zen."	(14)
ezta urrik eman ere 'ezta pentsatu ere, inola ere ez'	"Zelan ezer esan? Ezta urrik eman ere! "	(163)
eztenkada 'sastada (mingarria)'	"...denak eztenkada bihurtzen zitzaizkion Enriqueri..."	(89)
fabrika 'eraikitze lana, fabrikazioa'	"Ez zekiat zenbat denboraz erratuko ote nuen labirinto asmotsu hartan barrena, etxeen fabrika perfektua miretsiz..."	(130)
fier 'oldartsua'	"Begirada fier eta erdeinatiz eraso zidatean..."	(131)
fite 'arin'	"Gezia bezain fite zabaldu zuan berria, malur beltz baten mandataria."	(127)
fortunatu 'suertatu'	" Fortunatu , zabalagoa zen gorputz meharra zulatu beharrean, burua zartatzea otutzea fortunatu zen."	(42)
futada 'tren zaharren txistua'	"Halako batean, orroen artetik trenaren bi futada entzun dira urrutian."	(91)
gaitz 'haundia'	"Piramide gaitzek ditek mugatzen han hodeiertza, eta gizasemeek lerra handia ditek horietara..."	(129)
galbahe 'bahea, iragazteko tresna'	"...sasi-azterketaren galbahetik iragandako edozein orrik kolore aniztun zirriborroaren itxura hartzen zuelarik."	(93)
galtzarbe 'besapea'	"...iluntzeko bederatziak aldera irten zen arreben pisutik soinean kaiku berde bat, galtzarbean partituren karpeta."	(89)
gantz 'koipea'	"Neska segaila zen, gantz izpirik gabekoa."	(154)
geriza 'babesa, itzala'	"Tunel baten iluntasunaren gerizan bidaia luzean elkarri begira joandako bi gazteren arteko sexu-harremanen kontakizunak..."	(77)
gertu 'hur, hurbil'	"Paula haren ondoan zegoen, jesarririk bera ere, gertu bezain mutu."	(45)
governatu 'jagon, zaindu'	"Laurogei burutik gorako artaldea eta lau ahuntz governatzen zituen, eta ahuntzekiko saioek, hain zuzen, zaildu zutela zioten."	(40)
gogobeteko 'asetzen duena'	"...persona bakoitzarentzat (...) toki bakar, trukezin eta, agidanez, gogobeteko bat egokitua dagoenez geroztik."	(130)
goitinahi 'botagurea, goragalea'	"—Goizeko goitinahi hori... -hitz egin zuen berriro."	(66)

gorritza 'odol piloa'	"Joxe Ferminen etxean gorritza guzti hura begiztatu zutenean, garrasi handi bat eta lau txiki entzun ziren herrian."	(42)
gose 'gose dena'	"Txerri goseak ezkurra amets, ordea."	(65)
gupida 'errukia	"Eta arizpearra bihotz biguneko jendea da; horregatik jaio zitzaizen gupida mikatz hura	(46)
guri 'biguna eta leuna'	"Aurpegia ere ardi gazta kolorekoa zuen (...) ximur eta orbainik gabea, guria , zaildu gabea, bizar arrastorik ez zuena."	(86)
hatsantu 'arnasestua'	"Agurea isildu egin zen, hatsantua ."	(135)
hautsak jan 'zaharkitu'	"...han daude, hautsak janda , izenik ez duten erremintak ere..."	(114)
herra 'gorrotoa'	"Bazkaltzen ari gintuan, eta gorteko buruak hantxe zeudean, ene hitzetik zintzilik, irria bisaian eta herra bihotzean."	(134)
histu 'ase, bete'	"...bere uste ona ukatuko dik eta, omena historik , izan hintekeenaz pentsatzen higatuko haiz, malenkoniaz erreta..."	(136)
hodeiertz 'zerumuga, ortzimuga'	"Piramide gaitzek ditek mugatzen han hodeiertza , eta gizasemeek lerra handia ditek horietara..."	(129)
horditurik 'mozkorrik'	"Jadanik iragan dira hamar urte horditurik etxera eraman behar izan ninduteneko lehen arratsetik."	(13)
huntz 'huntzorria, landare igokaria'	"...atea bultzatuz sartu nintzen etxaldean, baita konturatu ere abandonuaren huntzak apenas ezkuta zitzakeela (...) kalteak."	(161)
hurbilagodanik 'ahalik eta hurbilenetik'	"...nire lanak hurbilagodanik ikusi behar eta elkarri bultza eta saka, xixtaz eta sakrez setan ari."	(133)
igurikatu 'itxaron'	"Hara, han zegoen higitu gabe, hil nezan igurikatzen ..."	(20)
ilaun 'errekina edo errauts zatitxo'	"Ederrenetarik baitzen segur, maindire laru artean eztiki bildua, hasperena bezain arin eta ilauna ..."	(133)
ilbehera 'ilargi aldi bat'	"Kalera atera zenean, gaugiro ederra zegoela ikusi zuen. Ilbehera ."	(69)
ilenti 'egur zati erdi errea'	"Sua zerbait suspertutakoan, agureak ilenti bat aukeratu zuen."	(135)
inorhuts 'umezurtza' (zentzu fig.)	"...besta horietan erregeren itzal bihurturik nenbilen gaixo inorhuts honi, apaiz eta aitoren semeak baino gorago ezarria..."	(134)
iraungi 'indarra galdua, guztiz	"...eta nik anartean ikusi ez nuen emakume akitu eta iraungia ahalaz ez nekarazteko."	(132)
isla 'erreflexua, zerbaiten distira'	"... isla delikatu bat begietaratu zitzaidaan, ezin esan hasieran zer zen."	(132)
istil 'potxongoa, ur putzutxo'	Zapla-zapla oinak istilik istil ."	(121)
itsaslabar 'goitik behera ebakitako itsas	"Bertan, itsaslabarren oin-aldeko haitzartean, bazen sartune bat..."	(151)
izarniatsu 'distiratsua'	"Ahal nola erantzun nieran, batzuen ezpata eta ezkutu izarniatsu (...) imintzio eta jestukeriek hainbat kikildua."	(131)
izendru 'izendua, hondakina'	"Aloka ustel, maskor pusketa eta itsas izendruz beterik zeuden arroka gainak..."	(158)
jauzika 'saltoka'	"Sugarrak kiribilka, lantarrak gora jauzika , egurrak txinpartaka..."	(127)

jelostez 'susmo txarrekoa'	"Adio jelostez despeditzen nindiaten, kortesiazko irriak eta berba amultsuak ahoan."	(129)
jetzi 'eraitsi, esnea atera'	"Mesede bat egin behar didazu, Pedro, entzun zion lagunari, ardia jezten ari zelarik."	(43)
junpatu 'zabunkatu, kordoka jarri'	"...inperioko hiriburua, gau izarratu aratz hartan inguruko aintziren uhinek gozaro junpatua , sehaskako sein polit bat iduri."	(129)
kalapita 'eztabaida bizia, matraka'	"...gosari legea egin nian horiekin, jendearen mardaila indarberrituari eta kale populuetako kalapitari arretaz so."	(131)
kalpar 'kalparra, adatsa, ile multzoa'	"Hondora bidean, ordea, estu-estu jarri zizkidan belaunburuak aldaken parean, eta hatz gakotuekin kalparretatik tiraka hasi."	(174)
kanpazo 'ganpazua edo mantela' (?)	"Gainera, mendian artzain ibiltzen zena Julio zen eta nik Juliori eramaten nion lapikokoa, hartu kanpazo batean eta."	(191)
kara 'itxura'	"Babo karaz begiratzen zion zerbitzariak hasieran..."	(90)
karkaba 'kuneta'	"...ekialdera, karkaba sakona, non mahats parra fruitu gabeak bata bestearen gainean nahastekatu egiten ziren..."	(161)
karkaila 'algara, karkara'	"...erdi benetan erdi txantxatan zirto eta karkaila artean nire xedea zulatu beharrez eroria."	(128)
karranka 'zarata bizi ezatsegina'	"Sai saldo baten antzera han hasi zituan denak ele eta marmar, karranka fiakaitzean sinuka..."	(133)
karraskilo 'zuhaxka mota (fruitu beltza)	"Bertan kuzkurtu zen, bide bazterreko karraskiloen kontra. Zain gelditu zen."	(57)
karreatu 'garraiatu'	"Alde guztietatik izain sakratuak karreatzen zizkian haizeak, kantika deboten oihartzunetan bilduak."	(130)
karrika 'kalea'	"Garai hartan, orain bezala, Rum karrikan bizi ginen..."	(13)
kasketaldi 'aldikada, aldartea'	"Orduetan egongo zen horrela, hegazti arraio baten kasketaldien menera."	(150)
kausitu 'aurkitu, idoro, ediren'	"...ama maiz kausitzen nuen horditua, bakardadeagatik, ohituragatik ere bai."	(14)
kikildu 'beldurtu'	"Ahal nola erantzun nian, batzuen ezpata eta ezkutu izarniatu (...) imintzio eta jestukeriek hainbat kikildua ."	(131)
kinkaila 'generoa, erosgaia'	"-Bada, bihar ikusiko dugu zer kinkaila mota den -esan nion nik."	(155)
kiribilka 'birak eginez'	"Sugarrak kiribilka , lantarrak gora jauzika, egurrak txinpartaka..."	(127)
kitzikatu 'zirikatu, eragin'	"Malezia pitta batekin, pulpea eskaintzen zidatean, mingaina kitzikatu nahiz."	(128)
kokildu 'kikildu, uzkurtu, adorea galdu'	"...eta zokora erori zen berriro, eta gorputz utzia areago kokilduz , burua belaunetan babesturik, kantoi bihurtu zen."	(45)
kordoka 'alderoka, balantzaka, zabuka'	"...nire erantzukizunaren kausaz, kordoka hasi ninduan eta, ezin gehiago jasanez..."	(130)
kostea kosta 'kosta ahala kosta, edozer'	"Milioi hura eskuratuko nuen kostea kosta ."	(77)
kraka 'graka, ugerra, zikinkeria'	"Bat bazen egokia: edadetu samarra, krakak eta zikinak askorik jan gabea, burua soildua..."	(90)
kresal 'gezala, itsas uraren gazitasuna'	"Donostiako giroak, arrea, bustia, kresal usainekoa..."	(83)

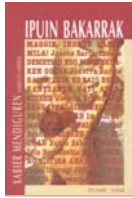
kulunkari 'mugimenduan dagoena'	"Nik nekiela, Donostiatik Bilborako tren kulunkaria "Ferrocarriles Vascongados" enpresarena izan zen betidanik..."	(78)
kuluxka 'lotalditxoa'	"Bazkalondoan, nerbioek ahitua, lorik ezak abaildua, kuluxka bat egin ondoren (...) lorategira jo zuen."	(103)
kuxidade 'txukuntasuna'	"Han ez zen kuxidaderik! "	(163)
kuzkurtu 'uzkurtu, batu-batu eginda jarri'	"Bertan kuzkurtu zen, bide bazterreko karraskiloen kontra. Zain gelditu zen."	(57)
lahar 'sastraka, belartzarra'	"Kraska! Adarra hautsi eta mutila buruz aurrera erori zen laharrak janda zegoen hesiaren bestaldera."	(118)
lakar 'latza, leuntasunik gabea'	"...egusentira arte, haizeak magnolia hosto lakarrekin jolasteari utzi zion arte."	(157)
lantar 'txinparta, pindarra'	"Sugarrak kiribilka, lantarrak gora jauzika, egurrak txinpartaka..."	(127)
lantzean behin 'noizean behin, aldizka'	"Taldearen buru, arestiko zaharra zihoan, astiro, herren txikia eginez eta lantzean behin burua nigana jiratuz, larderia haundian."	(131)
laño 'laua, apala, garbia'	"Haren begiratzeko manera laño eta ohargabeak batera lotsatu eta errudun sentiarazi ninduen..."	(156)
larderia 'izua, beldurra, larritasuna'	"Taldearen buru, arestiko zaharra zihoan, astiro, herren txikia eginez eta lantzean behin burua nigana jiratuz, larderia haundian."	(131)
laru 'beilegi argia' (krema kolorea)	"Ederrenetarik baitzen segur, maindire laru artean eztiki bildua, hasperena bezain arin eta ilauna..."	(133)
lauso 'lainotua, difuminatua'	"...hiru balandroren zetaka zuriak salbu, urrutira, zerua eta itsasoa funditu egiten ziren ortzi-muga lausoan ."	(152)
legar 'harri xehatu multzoa'	"Azkenean, begiak gorriturik eta hoztu samar lehorreratu nintzen, eskukada bete legar baino lortua ez nuenean."	(160)
leher 'bete-beterik'	"...han zutabeak daudela, zernahi etxe sostengatzen, eta jauregiz leherra badela (...) jainkoen antzez eraikiak."	(129)
lehiatz 'norgehiagokan bezala'	"...aitari eskuan muin eginik kanpora atera zen, azkar, lehiatz , zeraman mezuaren ihesi iduri."	(137)
lerra 'joera'	"Piramide gaitzek ditek mugatzen han hodeiertza, eta gizasemeek lerra handia ditek horietara..."	(129)
lerratu 'irristatu, labaindu'	"Don Antonio zitalari zion gorrotoa, etengabe begi-bistan zuen lantegirantz lerratu zitzaion oharkabean."	(30)
lohadarrik 'hanka-besoak'	"Astiro mugitzen zen, bere lohadarren higidura bakoitzari zentzu sakon bat emango balio bezala."	(137)
loka 'dar-dar, lotu gabe'	"...eta hortik zehar barneratu ninduan ni, oinak loka eta uxkur-uxkurra."	(131)
maguei 'pita landarea'	" Magueizko soineko latzak jantzi dituk, sabelaren atseginak zer diren ez duk jakin..."	(136)
makar 'pizta'	"...diru mordoia begien parean jarri zionean, perezak presa bihurtu zitzaizkion eta makarrak izartxo..."	(90)
malkar 'harritsua eta aldapatsua'	"...atzean, mendi malda malkarra , olatuen aparretaraino laprastean erortzen zena."	(161)
malur 'zorigaitza, ondikoa'	"Gezia bezain fite zabaldu zuan berria, malur beltz baten mandataria."	(127)
mandatari 'mezularia'	"Gezia bezain fite zabaldu zuan berria, malur beltz baten mandataria ."	(127)

mardaila 'berbotsa, marmara'	"...gosari legea egin nian horiekin, jendearen mardaila indarberrituari eta kale populetako kalapitari arretaz so." (131)
mardul 'sendoa, osasuntsua'	"Gain hartan herriko baserri, zelai eta soro guztiak mendean zituzten bost gaztainondo mardul eta lerdan altxatzen ziren." (116)
maskal 'argala, ahula'	"Indar handiagoa behar zuen esku maskal haietan horretarako..." (198)
maskor 'oskola'	"...beldurra erabat uxatu gabe, maskor itxurako aldaba zaharra jo nuen nekatu arte." (162)
mataza 'korapiloa'	"...ordu luzeak emango genituen istorioaren hariak mataza bakarrera biltzen beste ezertan hasi aurretik." (85)
mazitu 'hondatu'	"Azkenean kala mazituteko , hainbesteko alperreko lurrik izanda." (168)
mendean izan 'menpean izan'	"Gain hartan herriko baserri, zelai eta soro guztiak mendean zituzten bost gaztainondo mardul eta lerdan altxatzen ziren." (116)
mendre 'ahula'	"...eta dorpeki artatu nuela gorputz ahul eta mendre hura, bazekiat." (133)
menera 'menpe, aginduetara'	"Orduetan egongo zen horrela, hegazti arraio baten kasketaldien menera ." (150)
mikatz 'samina, mingotsa, minkaitza'	"Eta arizpearra bihotz biguneko jendea da; horregatik jaio zitzaizen gupida mikatz hura." (46)
milikatu 'miazkatu'	"Garra jaio bezala hil zen, azken egur mamia milikatu eta erraustu ondoren itzali." (138)
mingartu 'mingostu, ezatsegin bihurtua'	"...aspaldi preso zegoen brisara mingartu batek itsasgizon baten etxean nengoela iragarri baitzidan." (162)
mirabe 'otseina, zerbitzaria'	"Egunaren hogeita lau orduak eskainiko zizkion Demetriori. Haren zerbitzari eta mirabe izango zen aurrerantzean." (33)
miru 'hegazti harraparia'	"Ortzira begiratzen dut eta hegaztiak ikusten ditut, baina ez dira usoak, erroiak baizik, edo miruak ." (22)
mixtura 'nahastura'	"...zeren jadanik kresalaren usain sarkorra, ergia eta beroaren mixturaz sorgorturik bainengoan." (153)
mizpira 'fruta mota'	"Ahokada atsegin eta sakon batzuen ostean, kea sudur mizpiretatik astiro kanporatuz, berriro lotu zen bere kontakizunari." (135)
morkots 'gaztaina oskola, lakatza'	"...lurrera erortzean gaztaina morkotsek eginiko zalapartak atera zuen Miren gogoeta larri horietatik." (117)
morokil 'ore lodia'	"Aurpegia zen tokian haragi eta odolezko morokil ezagutezina geratu da." (91)
mudantza 'aldaketa'	"Hauxe da, mudantzarik gabe, luzaro gorde dudana oroitzapena." (143)
muin egin 'musu eman'	"...aitari eskuan muin eginik kanpora atera zen, azkar, lehiaz, zeraman mezuaren ihesi iduri." (137)
muker 'zaputza, aurpegiera'	"...zuzien itzal bihurrietan eta jendaki muker haien oinotsetan baratua zirudien paraje hartan." (131)
musu 'aurpegia'	"...eta iruditu zitzaidan denen musuetan halako irribarre bat, bat bederari bere patuarekiko laketasun zin eta alegera batetik sortua." (130)
naharo 'ugari'	"...urrez eta harribitxiz naharo bulartuak." (129)
narrasa 'arlotea, dorpea'	"...kafesnean blaituriko opila irenstean Imanolek hartzen duen itxura narrasa ." (111)

nolanahi 'edozelan ere'	" Nolanahi , Edurneren artez Enrique une libreetan Bolivarrek ezaguturiko Madrilgo bazterrak bisitatzen jarri genuen..."	(86)
nontsu 'non inguru'	"Inondik ahal zela trena sartu behar nion kontakizunari eta erabaki nuen ondoen nontsu egokituko zatekeen..."	(82)
oinaztargi 'tximista, inisitua'	"Urrutiagoko oinaztargiari ostots batek jarraitu zion zerua urratu nahian."	(120)
okaztagarri 'nazkagarria'	" Okaztagarri zitzaion. Ezin zuen fabrikaren presentzia gehiago jasan..."	(31)
omen 'ospea, ohorea'	"...bere uste ona ukatuko dik eta, omena historik, izan hintekeenaz pentsatzen higatuko haiz, malenkoniaz erreta..."	(136)
ondoza 'segida, jarraipena'	"...gure erresuma guzti horiei elkarren ondoza eta harmonia haundian leku uzteko bezain zabal eta handia baita."	(128)
orbain 'ebakia'	"Aurpegia ere ardi gazta kolorekoa zuen (...) ximur eta orbainik gabea, guria, zaildu gabea, bizar arrastorik ez zuena."	(86)
ordoki 'eremu laua, berdina'	"Arroak eta mendiak, zelaiak eta ordokiak , haitzak eta basamortuak zeharkatu nizkian..."	(128)
oren 'ordua'	"Ibili (...) zangoek orenak irabazi nahirik bezala."	(14)
ortzi-muga 'zerumuga, hodeiertza'	"...hiru balandroren zetaka zuriak salbu, urrutira, zerua eta itsasoa funditu egiten ziren ortzi-muga lausoan."	(152)
osatu 'sendatu'	"...ahots ezti eta leunez adierazi zidaan harek eria osatzeko sendagailua."	(128)
osin 'zulo sakona, leizea'	"Bahe baten gainean ari haiz, urrats dorpe bat eta osinera amilduko haiz..."	(136)
oso bat jarri 'bat eginik, konpenetraturik'	"Eta bitarte hartan oso bat jarri ziren Ibon eta Maria."	(148)
ospeldu 'ilundu'	"...munduko miru guziak bilduak, ekialdetik sartalderantz abiatuak ortzi guzia estaltzen dutela, zohardia ospeltzen dutela."	(22)
ostendu 'ezkutatu'	"...eguzki bola gorria gure atzeko haitz gailurretan hasi zen ostentzen ..."	(155)
ostots 'trumoia'	"Urrutiagoko oinaztargiari ostots batek jarraitu zion zerua urratu nahian."	(120)
pairatu 'sufritu, jasan'	"...on da hasieran paira dezan, on da zaildu dadin, gero berandu izango da, gero ezin izango da gehiago."	(136)
palago 'balakua, txera edo hitz berezia'	" Palago batzuekin bere gona luzean endredatu zuen aurreko haserrea ahaztarazten ziola."	(145)
pattal 'eraginkortasunik gabekoa'	"Maila apalagoko burutaziorik ere izan nuen (...) Pattala , bigunegia."	(78)
perfektua 'perfektua, akats gabea'	"Ez zekiat zenbat denboraz erratuko ote nuen labirinto asmotsu hartan barrena, etxeen fabrika perfektua miretsiz..."	(130)
peril 'arriskua'	"...Jainkoen hizkuntza ezin koka daitekeela gizaseme baten buruan, non ez den burua zapartzeko perilean ."	(132)
pigura 'itxura'	"Halere, ez zuen halako pigura nabarmen eta barregarririk txikikeria hau salbu..."	(87)
pindar 'txinparta, zatiki gorria'	"Buruan beti adimen pindarren bat gelditzen bide zitzaidaan, ordea..."	(128)
pipi 'pipia, sitsa, intsektu egur-jalea'	"Baziren, halaber, bolero plaka zakarrak-eta, teontzi txirtxilatatu baten azpian pipiek jandako zenbait liburu..."	(148)

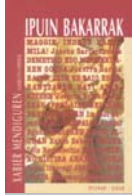
pitta bat 'pitin bat, apur bat'	"Malezia pitta batekin , pulpea eskaintzen zidatean, mingaina kitzikatu nahiz."	(128)
plantak egin 'itxurak egin'	"Errazena bere buruaz beste egitearen plantak egitea zatekeen..."	(80)
potin 'batela, ontzi txikia'	"...porturatzen ari ziren kargaontzien errainu ilunak agertu zitzaizkigun, halako potin zabukariak, biraka zebiltzan kaioak..."	(152)
prantatu 'prestatu'	"...beren buruak estuegi hartuta ikusiz gero, atzera bueltatzeko ere prantatu egin baitzitezkeen."	(198)
propioagoa izan 'aproposagoa, egokiagoa izan'	"...nik ezetz, propioagoa zitzaidala leku hura zerbitu ahal izateko."	(144)
pulpea 'alkoholdun edari bat'	"Malezia pitta batekin, pulpea eskaintzen zidatean, mingaina kitzikatu nahiz."	(128)
puntaneko 'punta-puntakoa' (?)	"...amak alaba bakarra baino gordeagoa neukan ipuin hau, puntaneko kontakizun mordoska osatzean (...) argitaratzeko."	(80)
sakre 'madarikazioa, biraoa'	"...nire lanak hurbilagodanik ikusi behar eta elkarri bultza eta saka, xixtaz eta sakrez setan ari."	(133)
sarkastiko 'ironia latz mingarrikoa'	"Ilunabar hartan, berriz, ironiko gabe, sarkastikoa iruditzen zitzaion "poeta" hitza."	(43)
segaila 'pertsone mehe-liraina'	"Neska segaila zen, gantz izpirik gabekoa."	(154)
sein 'umetxoa, haurra'	"...inperioko hiriburua, gau izarratu aratz hartan inguruko aintziren uhinen gozaro junpatua, sehaskako sein polit bat iduri."	(129)
senaia 'badia'	"... senaia ko ur gain osoa hegopean ia hartua zuen itzal erraldoi hartarantz besoa luzatuz."	(155)
sendartu 'solido bihurtu'	"...pilaturik zuten hauts geruza sendartua zela eta, edergailu bakoitzak bere historia eta leku sakratua zituela esan zitezkeen..."	(163)
sesio 'eztabaida'	"Horrez gain sesio txiki bat ere izan genuen mahai inguruko jesarlekuak banatzerakoan..."	(144)
seta 'tema, jarrera setatia'	"...nire lanak hurbilagodanik ikusi behar eta elkarri bultza eta saka, xixtaz eta sakrez setan ari."	(133)
simaurtu 'hondatu, alferrik galdu'	"Lan biribila simaurtu nuen nonbait, ipuin eder askoa zabor bihurtu."	(101)
sinuka 'keinuak egiten'	"Sai saldo baten antzera han hasi zituan denak ele eta marmar, karranka fiakaitzean sinuka ..."	(133)
soildu 'mehaztua, urritua'	"Bat bazen egokia: edadetu samarra, krakak eta zikinak askorik jan gabea, burua soildua ..."	(90)
solas 'hizketa, berbeta'	"...erretorearekin bezpera aurrean izandako solasa etorri zitzaion gogora."	(59)
sopikun 'konplizitatez'	"Horregatik, txantxatan (...) bota nion, "nik dakidan bat harrapatuko bazenu...", irribarretsu, sopikun ."	(95)
sorgorturik 'zentzumena nahasturik'	"...zeren jadanik kresalaren usain sarkorra, argia eta beroaren mixturaz sorgorturik bainengoen."	(153)
suhar 'bizia, gartsua'	" Suharra zen hizketan, norbere esana belarrietara heldu ahala berotzen joaten zen horietakoa..."	(101)
sunda 'zerbaiten usain berezia'	"Baina ezin leike dana ixilik egin, eta haizeak ekarriko euskun noiz edo noiz itsasoaren bestaldeko sunda ..."	(166)
tajuzidade 'taxua, traza, itxura'	"Treneko eszena erotikoaren istorioa esaterako, huts samarra iruditzen zitzaidan, tajuzidade gutxikoa."	(77)

taupaka 'taupadaka, odol kolpeka'	"Biharamunean, burua artean taupaka , adeitsuki besarkatu eta bereizi egin gintuan."	(129)
temati 'egosgogorra, burugogorra'	"Edurne baiezkoaren alde agertzen zen; ni beti ezezkoan temati ."	(84)
tira 'joera, erakarpena'	"Zartagin, kazuela, xehetzaile eta gainerakoekin hasi zen, nik ezagutzen ez nion sukalderako tira izugarriren baten menpean edo."	(94)
tiraina 'ur lasterra / uhina' "desioa"	"Eta errazena egin nuen, eramaten utzi nion tirainari , eramaten."	(156)
trikean 'topeka, talka egin' (?)	"...baina esku banarekin lepagainetik heldu eta elkarren kontra trikean eginarazi nahi izan zigunean, ez zuen nahi zuena lortu..."	(197)
trilu 'astrapala' (?)	"Txerria hiltzen baino arrantza eta trilu handiagoa jarri zuen."	(185)
tronpatu 'erratu, nahastu'	"Hiriko zalapartak ez hazala tronpa ."	(137)
tutu 'zuloa'	"...ordu jakinetan marru eginez, hemen naukak esanez bezala, sar-irtenaldi orotako tutuaz desafioka."	(30)
txatxar 'kaxkarra, mengela'	"Sugar txatxarrak ernatu ziren lehenik. Adartxo ihar batzuk inguratu zituen sutara."	((57)
txibitara 'txibiak harrapatzera'	" Txibitara irtengo da goizaldera, bakarrik, eta batela hutsik azalduko da haitzetatik hurbil..."	(80)
txilar 'landare mota' (erica)	"...korrika bizian hasi ginen txilar eta lirio morez beterik zegoen muna batetik..."	(152)
txirtxilatu 'zirtzilatu, txiki-txiki egin'	"Baziren, halaber, bolero plaka zakarrak eta, teontzi txirtxilatu baten azpian pipiek jandako zenbait liburu..."	(147)
txitxi 'haragi, okela' (ume hizkuntza)	"Bat bazen egokia: edadetu samarra (...) burua soildua eta eskaleek nekez osa zitzaketen txitxi en jabe zena."	(90)
tzar 'haundia, gaitza'	"Gogoeta hori nerabilela, ustekabean, gerlari talde batek zaindutako ate tzar batera iritsi gintuan."	(132)
ubarroi 'ubarroia' (cormorán)	"...galdetu zidan Mariak orduan, jadanik, ubarroi baten itxuraz..."	(155)
uda min 'uda sasoi bero-beroa'	" Uda mineko eguna gehiago zirudien udaberrikoa baino."	(144)
uhin 'olatua'	"Ate ertzeroa heltzean, jiratu zen eta lehertzeko unean izaten duen indarrez eraso zidan apardun uhinak ."	(102)
usain min 'usain sarkorra, gogorra'	"...tren geltokiek txiki denborara itzularazten ninduten, lokarri, hango komunetako txiza usain mina zela. Pattala, bigunegia."	(78)
usu 'sarri, maiz, askotan'	"Baina ez nintzen usu egoten etxean..."	(14)
uzkur 'makur-makurturik'	"...eta hortik zehar barneratu ninduan ni, oinak loka eta uzkur -uzkurra."	(131)
uzkurtasun 'mesfidantzaz'	"Azkenean dutxa isilarazi eta egunari eta egoerari ez zegokien uzkurtasunez (...) "lagun izango gara" esan zidan..."	(85)
uztarri 'idiak lotzeko zurezko tresna'	"...aulkiren bat konpondu, edo halako baserriar batek enkargatutako uztarria egin, edo..."	(114)
xafila 'xerra, puska'	"...lau pupitre ilara zuzen-zuzenetan (...) eskola dena betetzen zuen xafila bat eginez."	(184)
xalamatika 'gorabehera, ezadostasuna'(?)	"Pertsonaia nagusi eta ia-ia bakarraren deskribapen fisikoa egitean ere xalamatika batzuk izan genituen."	(86)

xalotasuna 'atsegina, lañoa'	"Begirada hartan bazen orain (...) amenazo aire bat, itxuraz, nire xalotasunari trufa eta (...) sentimenduei eskarnio egiten ziena." (172)
xaxatu 'akuilatu, zirikatu'	"Ederki zekien herioak txakurrak xaxatzen . Alferrik zuen Xuri lasaitzen saiatzea." (56)
xaxatzaile 'zirikakor'	"Behatzak hori-hori eginda dauzkazu" esan zidan lehor, gerrara doanak lehen gezi xaxatzailea jaurtitzen duen bezalatsu." (100)
xehe 'diru soltea'	"Ordaindu egin zuen. Markoxek bihurtu zion xehea jaso eta kanpora abiatu zen bera ere." (63)
xeratsu 'maitekorra'	"Maggie xeratsuagoa zen orduan, ama eriturik zela." (18)
xixta 'zirikada' / (lantzeta, bisturia)	"...nire lanak hurbilagodanik ikusi behar eta elkarri bultza eta saka, xixtaz eta sakrez setan ari." (133)
zabukari 'kulunkaria'	"...porturatzen ari ziren kargaontzien errainu ilunak agertu zitzaizkigun, halako potin zabukariak , biraka zebiltzan kaioak..." (152)
zafratu 'astindu, bortxaz kolpatu'	"Deskuidatu egin haiz, neska", pentsatu nuen eta ura amorruez zafratu , besoekin, hankekin, ondo nekatu arte." (154)
zahato 'ardo bota txikia'	"Eta azkenean, Braulio, ahuntzainak eskaintzen zion zahatotik edan gabe, etorria zen bidean behera jaitsi omen zen." (42)
zaildu 'gogortu'	"Laurogei burutik gorako artaldea eta lau ahuntz gobernatzeko zituen, eta ahuntzekiko saioek, hain zuzen, zaildu zutela zioten." (40)
zainarta 'irtena, neurritz kanpoko'	"Gaitza zen, zainarta , gaztetasunak betegintzarrearen azalia abesten zuen bere gorputzean." (137)
zakartu 'bizi jarri'	" Zakartua zegoen itsasoa baina, oso zakartua." (101)
zakatz 'arrainen arnas zuloguneak'	"...biraka aritzen zen arrainaren zakatz eztena eztarrian sentitu arte." (156)
zanpatu 'zapaldu'	"Imanolek zerbait biguna zanpatzen ari zela sumatu zuen." (123)
zantzu 'aztarna, seinalea'	"...Paularen irribarre gogo hura irribarre amatiarra zeneko lehenengo zantzua ..." (39)
zapartatu 'zapart egin, errementatu'	"...Jainkoen hizkuntza ezin koka daitekeela gizaseme baten buruan, non ez den burua zapartatzeko perilean." (132)
zapuztu 'ustekabe batek tristetu'	"Eta ni alde batetik pozik nengoen (...) baina, bestaldetik, zapuztu samar sentitzen nintzen..." (148)
zarpail 'zahar-zikina, itxura txarrekoa'	"...gela erditxoan kokatu genuen, saretxo zarpaila nola zutitu pentsatzen ari ginela." (146)
zarrapastroso 'itxura txar-txarrekoa'	"...konturatu da umea atzean geratu zaiola, andeneko banku batean luzetara lo datzan eskale zarrapastroso bati begira." (84)
zarrasta 'inpresioa'	"...salto batez ur gardenetan murgildu nintzen. Hura zarrasta! " (153)
zartada 'kolpe indartsua'	"...Jainko zauritu batek ez bestek jaurtiki lezakeen tximistaren zartadak burua makurrarazi zien." (120)
zatar 'itsusia, higuigarria'	"Orduan, mutilzahartasunaren salatari, gauzarik zatarretan zatarrenak bistatzen zituen jendearen aurrean..." (87)
zela 'azpiko aldea'	"Gogoratzen dut whiskya edan ondoren edalontziaren zelara begira gelditu nintzela..." (13)
zemaikor 'mehatxuz'	"...amorruta eta ezintasunezko akordatuko haiz! bat jalgi zen trumoitsu eta zemaikor ..." (30)

zerri egin 'lohitu, zikindu'	"Afari ona egin behar genuela esan zidan eta emateko mantala, bestela arropa berria zerri egingo zuela eta."	(94)
zetaka 'orbaina, mantxa'	"...hiru balandroren zetaka zuriak salbu, urrutira, zerua eta itsasoa funditu egiten ziren ortzi-muga lausoan."	(152)
zetako 'zertako, zertarako'	"Hona etorri erregina lez biziko zalakoan eta zetako ?"	(168)
zindo 'bulartsu, kementsu'	"Bete ezak, bada, hire eginbidea zuzen, sendo, zindo ."	(136)
zinka 'zinkada, eguzkiak eragindako'	"Hasieran, eguzki zinkari egotzi nion errua."	(156)
zintzarri 'joarea, animalien kanpaitxo'	"...goiko larreetan ardien zintzarriak aditzean aitona txakurrari txistuka entzun lezakeena..."	(112)
zipiztu 'txiki-txiki egin'	"Itsasoan, gorpuaren falta ulergarria zen guztiz, baina trenak harrapaturiko gizonarena ez da desegiteraino zipizten ."	(88)
zirin 'biguna'	"Eguntsentiaren argi zirinari berehala etorri zitzaion argi zabala igande eder baten atarian."	(110)
zirrara 'ikara, inpresioa'	"...berotasun berezi hura (...) zor zitzaiola ezerezetik hasi eta istorio bat asmatzeak sortu ohi duen zirrarrari ."	(81)
zirto 'ateraldi bizia'	"...erdi benetan erdi txantxatan zirto eta karkaila artean nire xedea zulatu beharrez eroria."	(128)
zirtzilu 'arrakada, belarritakoa'	"Zerbaitek esaten zidan nire pirata zirtzilurik gabe geratuko nintzela..."	(160)
zizta 'eztenkada'	"...bozkario eta beldurrezko zizta batek zeharkatu nindian nintzen guztia."	(130)
zohardi 'distiratsua, argitasunez betea'	"...munduko miru guziak bilduak, ekialdetik sartalderantz abiatuak ortzi guzia estaltzen dutela, zohardia ospeltzen dutela."	(22)
zurrun 'gogortua'	"Eta ez Paula izorregarria ez zelako, ohola baino zurrunago zegoelako baizik."	(44)
zurruta 'edana'	"...lehenengo musutik nabaritu nuen berotasun berezi hura zurrutari baino neurri handiagoan zor zitzaiola (...) zirrarrari."	(81)
zuzi 'tortxa'	"Ez zekiat zer denboraz ibili ote genituen pasadizo haiek, aldiak zuzien itzal bihurrietan..."	(131)